

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU

2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dözzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU HAKKINDA BİLGİ.....	1
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	2
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	3
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	3
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	4
DENETİM GÖRÜŞÜ.....	5
VURGULANACAK HUSUSLAR	5

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU HAKKINDA BİLGİ

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu; 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 19 Mart 2012 tarihinde kurulmuştur.

Kamu tüzel kişiliğini haiz Kurum, Sağlık Bakanlığının politika ve hedeflerine uygun olarak, temel sağlık hizmetlerini yürütmekle görevlidir.

Kurum, merkez ve taşra teşkilatından oluşmaktadır. Kurumda, merkez teşkilatında 879 personel ve taşra teşkilatında 87.017 personel olmak üzere toplam 87.896 personel görev yapmaktadır.

Kurum, 19 Mart 2012 tarihinde kurulması nedeniyle, 2012 yılı için Sağlık Bakanlığından devralınan bütçeyi kullanmıştır.

Genel bütçeli bir idare olan Kurumun muhasebe işleri Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

Kurumun Sağlık Bakanlığından devraldığı 2012 yılı giderleri aşağıda yer alan tabloda gösterilmiştir.

AÇIKLAMA	BÜTÇE
Personel Giderleri	955.477.100
Sosyal Güvenlik Primleri	117.446.000
Mal ve Hizmet Alımı	28.986.800
Aile Hekimliği	2.626.240.960
Aşı ve İlaç Alımları	406.269.800
Sermaye Giderleri	43.230.000
Sağlıkta Dönüşüm	10.913.000
Cari ve Sermaye Transferleri	2.034.000
Toplam	4.190.597.660

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Kurumdan, Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8 inci maddesine dayanarak hazırlanan "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda sayılanlar 2012 yılı hesap dönemi için istenmiştir. Ancak Kurum, muhasebe iş ve işlemlerinin Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmesi nedeniyle, bu tablo ve belgeleri Kamu İdaresi bazında temin edememektedir. Bu nedenle denetim esnasında bu mali tablo ve belgeler incelenememiş ve denetim konusu yapılmamıştır.

Kurumdan 2012 yılı hesap dönemine ilişkin olarak istenen mali tablo ve belgeler aşağıdaki gibidir:

- a) Birleştirilmiş veriler defteri
- b) Geçici ve kesin mizan
- c) Bilanço
- ç) Belgeler;
 - 1) Kasa sayım tutanağı,
 - 2) Banka mevcudu tespit tutanağı,
 - 3) Alınan çekler sayım tutanağı,
 - 4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
 - 5) Teminat mektupları sayım tutanağı,
 - 6) Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
 - 7) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- d) Bütçe uygulama sonuçlarına ait tablolar;
 - 1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
 - 2) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırma tablosu,
- e) Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tabloların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Kanun, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmektedir.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen

denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla gerçekleştirilmektedir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmektedir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Ancak bu hususlarla ilgili 2012 yılı denetimine ilişkin olarak denetimi yürütmek ve denetim görüşü oluşturabilmek için gerekli mali tablolar (Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” a göre hesap dönemi sonunda Sayıştay’a verilecek defter, tablo ve belgeler ile denetim için gerekli kanıtlayıcı belge ve bilgiler) kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamamıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

5018 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinde, Muhasebe sisteminin; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulup yürütülmesi ve kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulması öngörülmüştür. Anılan Kanunun 61 inci maddesinde de Genel Bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinin Maliye Bakanlığınca yürütüleceği ve gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine vereceği, hüküm altına alınmıştır.

Kurumsal bazda düzenlenecek temel mali tablolar olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu öncelikle kamu idaresi yöneticilerini bilgilendirecektir. Ayrıca bu tablolar denetime sunulacak ve kamuoyuna açıklanacaktır.

Kanunda öngörülen amaç böyle iken, görüş vermemize esas temel mali tabloları üretecek olan Maliye Bakanlığınca kurulan muhasebe sistemi (Say2000İ), genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için kurumsal bazda Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunu doğru bir şekilde üretmemektedir. Maliye Bakanlığı Sayıştay denetimine esas olacak tüm mali tabloların oluşturulabilmesine imkan verecek yevmiye kayıtlarının, kurumsal bazda, 2013 yılı itibariyle kaydedilmesine başlanacağını beyan etmiştir.

Bu konu genel bütçe kapsamındaki tüm kamu idarelerini ilgilendirmesi nedeniyle daha ayrıntılı olarak Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda açıklanmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Kurumun 2012 yılına ilişkin denetim görüşünü oluşturabilmek için gerekli mali tablolar ile bilgi ve belgeler (Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” a göre hesap dönemi sonunda Sayıştaya verilecek defter, tablo ve belgeler ile denetim için gerekli kanıtlayıcı belge ve bilgiler) kamu idaresi yönetimi tarafından sağlanamadığı için Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun 2012 yılına ilişkin mali tabloları hakkında görüş bildirilememektedir.

VURGULANACAK HUSUSLAR

Kurum hakkındaki denetim görüşümüzü etkilememekle birlikte aşağıdaki hususun Türkiye Büyük Millet Meclisinin dikkatine sunulması gerekli görülmüştür.

Kurum; tetkik ve sarf malzemeleri giderleri karşılığı yapılacak toplam ödeme tutarı, tavan ücretin % 100’ünü geçmesine karşın, aile hekimlerinin laboratuvar tetkiklerini incelememiştir. Aile Hekimliği Uygulaması Kapsamında Sağlık Bakanlığınca Çalıştırılan Personele Yapılacak Ödemeler ile Sözleşme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin “Aile Hekimine Yapılacak Ödemeler” başlıklı 16’ncı maddesinin (d) bendinde; “d) ... Tetkik ve sarf malzemeleri giderleri karşılığı yapılacak toplam ödeme tutarının, tavan ücretin %

100'ünü geçmesi hâlinde, aile hekiminin laboratuvar tetkikleri incelemeye tâbi tutulur.” hükmü bulunmaktadır.

Anılan yönetmelik hükmünde belirtildiği üzere tavan ücretinin aşılması halinde herhangi bir kesinti gerekmemekte, sadece bu tetkiklerin incelenmesi gerekmektedir. Hükmün amacı aile hekimlerinin tetkik istemelerini engellemek değil fazla ve yersiz tetkik gerçekleştirilmesine ilişkin istismarları önlemektir. Bu incelemenin yapılması ile Halk Sağlığı Müdürlüklerine ayrıca bir ödeme külfeti getirilmemekte aksine fazla ödemede bulunmaları engellenmektedir. Ancak 2012 yılına ilişkin yapılan incelemelerde İzmir, Antalya, İstanbul gibi bazı illerde anılan limit fazlasıyla aşılmasına karşın aile hekimleri tarafından yapılan tetkik ve sarf malzemeleri giderleri üzerinde Kurumca herhangi bir incelemenin yapılmadığı görülmüştür.

Kurum tarafından bulguda belirtilen hususlara iştirak edilmekte ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağı belirtilmektedir.